

kiemelkedésen található, hasonlóan az önkormányzat épületének otthont adó Jurisics tér 8. sz. házhoz. Vele szemben, a K-i házsor épületeinek (Jurisics tér 5.) szintje csak kis mértékben változott az évszázadok során.

Az előkerült gazdag leletanyag nagy része viseleti tárgy vagy sírmelléklet. A város alapításának évszázadából nem találtunk temetkezéseket, a 14–15. századból azonban rozettás párta és viseleti tárgyak maradványai származnak. A szerencsés talajösszetétel következtében textil és bőr viseleti elemek is megmaradtak. A 14–16. századi rétegből ezüstsálakkal hímzett felsőruhát, nevezcsizma maradványait, több pártát, fémszálas szegélyllyel ellátott mentét és paszományos viseletek darabjait mentette meg Edőcs Judit restaurátor. Az előkerült leletanyagban szép számmal vannak párizsi kapcsok, fátvöltűk, övcsatok, gyűrűk és egyéb viseleti tárgyak. Számos koporsót, koporsószerkezetet, ill. ezekhez tartozó szegeket és famaradványokat is dokumentáltunk.

Munkatársak: Mentényi Klára művészettörténész, Kőszegi Ádám, Vágusz Milán és Kolonits László régésztechnikusok, Isztin Gyula régésztechnikus-geodéta és Edőcs Judit restaurátor.

B. BENKHARD LILLA – PAP ILDIKÓ KATALIN

264. Kőszeg, Jurisics-vár (KÖH 41753)

(Vas megye) Kk, Kú

2010. március 16–26. között folytattuk az előző évben megkezdett alapfeltárásokat, négy területen összesen 6 szondával, 22 m²-en.

A vár ÉNy-i sarkánál, a falszoros területén két helyen tártuk fel az alapozást. Az épületsarkon, a 13. századi ÉNy-i toronyhoz illeszkedő 6/1 sz. szondában a tervezett beépítéssel érintett mélységig az alapozás alját nem értük el. A támpillér sarkánál kijelölt szondával megtaláltuk az alapozás alját.

A várfalon kívül, ugyanezen kialakítandó helyiségcsoporttal határos feltárási helyen az alapozás mélységét a beépítéssel érintett mélységig nem értük el, itt a talajvíz szintjéig, a várakok újkori mélységéig végeztük a feltárást.

Az elővár területén a turistaszálló ÉK-i sarkán kijelölt szondával az épület eredeti alapozását nem tudtuk megfigyelni, itt modern beton alapmegerősítés támasztja az alapfalat. Az épület ÉNy-i sarkán megfigyelhettük az alapozást és annak alapozási síkját. E szint alatt korábbi alapfalak találhatóak, melyeket vastag feltöltés takar.

Az elővárat határoló D-i, várakok felőli támfalnál kijelölt szondákkal elértük az alapozás mélységét, a veszélyes állapotú támfal gyenge alapozásának mélységét megfigyelhettük, az újkori feltöltési réteg és a fal építési kora is az újkorra tehető.

A feltárási rétegmegfigyelései és szintadatai fontos új információt szolgáltattak a vár építéstörténetének megismeréséhez. A falszoros ÉNy-i részén a 13. századi saroktorony építését megelőző, középkori régészeti ré-

tegeket figyelhettünk meg. A falszoros É-i szakaszának elbontása a török ostrommal hozható összefüggésbe, de körülményei közelebbről nem ismertek és régészeti kutatás sem folyt itt. A belső várfalat támasztó nagy támpillérek eredete ezzel a változással függ össze. Az egyik támpillérnél megtalált, várakokra utaló felszín egyelőre nem tudjuk közelebbről datálni, de feltehető, hogy már a falszoros bontása után keletkezett. A vastag feltöltésbe egy cölöpsort helyeztek el, mely a külső várfalat ezen a szakaszon helyettesítő, kettős cölöpsorból álló, földdel kitöltött erődítéscső része lehetett. A védmű megszüntetésével rétegmegfigyeléseink szerint összefügg a nagy támpillér építése, mely az 1532-es ostromban megsérült É-i palotaszárny helyén létrehozott ágyúteraszt támasztotta meg.

A külső várfal álló szakaszának végénél megtalálhattuk az egykori várakok alját, a feltöltésből datáló leletanyag is került elő, mely az újkoron belüli keletkezést pontosíthatja. A falhoz épített utólagos támpillér és a falazatba befoglalt, negatívként megőrződött ferde támaszgerenda nyoma a fallal kapcsolatos, ekkor jelentkező statikai problémák jelei, melyek a várakok későbbi feltöltését is sürgetőbbé teheték.

Az elővárban két korábbi épületrész falmaradványait találtuk meg. A D-i oldalon álló turistaszálló, egykori istálló helyén vastag kőfalú korábbi épület állt, melyet rétegmegfigyelésekben itt nem volt módunk keletkezni. A vár felőli árok mentén a mai épület alapozása alatt a várakokkal párhuzamos kőfal talán a várakok korábbi ellenfala volt.

Konzulens: B. Benkhard Lilla régész.

Munkatársak: Radics András, Wolf Ernő régésztechnikusok, Laczi Orsolya, László Emese, Nagy László, Nagy Szabolcs, Pető Zsuzsa, Schneider Ágnes régészhallgatók.

RÁCZ MIKLÓS

265. Kőszeg-Kőszegfalva, Kőszegfalvi-rétek (KÖH 68997)

(Vas megye) Rő

2010. augusztus 12-én a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a lukácsházi árvíztározó építési munkájához kapcsolódóan engedély nélküli földmunka tárgyában helyszíni szemlét tartott. Megállapították, hogy korábban nem engedélyezett területen hordták el a humuszt és kb. 1,6 m mélységben kitermelték a földet, amivel a régészeti lelőhelyet megrongálták. A Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága a leletmentést szeptember 14–23. között végezte el.

Az elmarkolt rész metszetében nagy vörös folt és téglából épített falak maradványa jelentkezett. A metszetben látható két falszerű képződményhez további új téglák kapcsolódtak K felé. A leletmentés keretében a téglágető kemence 3 m hosszú szakaszát tártuk fel két fázisban. Elsőként az É-i oldalon előkerült a boltív megmaradt szakasza, de sajnos a felmenő szerkezet helyén csak átégett vörös omladék feküdt. A második